

Ein Informationsblatt des Vereins zur Betreuung der AusländerInnen in OÖ • 4020 Linz, Humboldtstraße 49/1
Tel. 0732/66 73 63-65 • Fax: 0732/65 45 86 • e-mail: beratung@migration.at • www.migration.at • Nr. 2/2002 • Jahrgang 8

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER AVUSTURYA'YI MAHKUM ETTİ

Birleşmiş milletler insan hakları komisyonu federal hükümetten Avrupa Birliği üyesi devletlerin vatandaşı olmayan göçmenlere işletme temsilcilik seçimlerinde seçilme hakkını hemen tanıyarak uygulaması talebinde bulundu.

Avusturya iş yasası kanun hükümleri birlikte organize etme ve birlikte karar verme gibi temel demokratik hakları oldukça sınırlamaktadırlar.

İş göçmenleri seçilme hakkına sahip olmadıklarından, kendilerini bundan dolayı temsil edememektedirler. Diğer taraftan Avusturyalı işletme temsilcilik adayları göçmen çalışanların oylarını alma çabası içerisinde girmekte ve sandığa gidip oy kullanmaları için ricada bulunmaktadır. Sadece Avusturya'ya mahsus olan iş göçmenlerini kullanma saçmalığı. Çünkü Avusturya dışında başka herhangi bir Batı Avrupa ülkesinde işletmede birlikte karar ve söz sahibi olma hakkı vatandaş olma şartına bağlı değildir. İşletmede birlikte karar verme hakkının belirleyici temel kriteri işletmede çalışan sıfatının olmasıdır, vatandaş olma özelliği değil.

Avusturya Sendikalar Birliği (ÖGB) 1991 yılında yapmış olduğu kongresinde seçilme hakkını karar altına almasına rağmen, bugüne kadar iş yasası kanununda karara uygun herhangi bir yasal değişiklik yapılmamıştır.

1994 yılında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve Yukarı Avusturya Yabancılar Danışma Derneğinin bir çalışanı olan Mümtaz Karakurt işyeri temsilciliğine seçildi. Biz çalışanlar olarak bütün hukuksal yolları deneme kararı aldık ve işyeri temsilcilik seçiminin iptali için bir arkadaşımız dava açarak bütün hukuksal aşamalarda davayı kazandı. Bunun üzerine Karakurt arkadaş GPA

Avrupa basını göçmen işçilere Avusturya'da yapılan haksızlıkları dile getiriyor.

OÖ (Yukarı Avusturya özel hizmetliler sendikası) ye hukuksal koruma için başvuruda bulundu ve 1994 yılından beri Yukarı Avusturya Özel Hizmetliler sendikası tarafından desteklenmektedir. Avrupa insan hakları mahkemesi bile Karakurt aleyhinde karar vermişti.

Nihayet uzun beklemeden sonra Birleşmiş Milletler insan hakları komisyonu 04 Nisan 2002 tarihinde "sivil ve siyasal haklar antlaşmasının 26. maddesinin" ihlal edildiği kararını verdi. İnceleme komitesi Avusturya federal hükümetinden konuya ilişkin olarak hangi önlemlerin alınacağını ve bu

durumun ortadan kaldırılması için 90 gün içerisinde açıklama yapmasını talep etti. Ayrıca Avusturya devletine komitenin yaklaşımı ve bakış açısını yayınlama zorunluluğu getirildi.

İş göçmenleri günümüze kadar demokratik bir hak olan işletmelerde birlikte karar alma hakkını almış değiller, Mümtaz Karakurt ve Yukarı Avusturya Yabancılar Danışma Derneği özellikle Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunun bu kararından sonra uzun bir zamandan beri özlenen yasal değişikliğin yapılacağını umut etmektedirler. ♦

Yurtdışındaki çocukların bakım masrafı için vergi indirimi

Anayasa mahkemesi kararı gereğince vergi mükellefleri yurtdışında yaşayan çocukların geçim masrafları indirim tutarını ve yine sürekli yurtdışında yaşayan çocukların geçimini sağlamak için yapmış oldukları para ödemelerini vergiden düşürmek için olağanüstü harcamalar kapsamında vergi indirimi için başvuru yapabilirler.

Anayasa mahkemesi kararı gereğince vergi mükellefleri yurtdışında yaşayan çocukların geçim masrafları indirim tutarını ve yine sürekli yurtdışında yaşayan çocukların geçimini sağlamak için yapmış oldukları para ödemelerini vergiden düşürmek için olağanüstü harcamalar kapsamında vergi indirimi için başvuru yapabilirler.

Geçim masrafları indirim tutarı

Yurtdışında yaşayan çocuklarına nafaka ödemekle yükümlü olan birinin geçim masraf miktarını vergiden düşürme hakkı vardır.

Geçim masraflarını vergiden düşürme miktarı bir çocuk için ayda 25,50 Euro, iki çocuk için 38.20 Euro ve üç çocuk için 50,90 Eurodur.

Olağanüstü harcamalar kapsamında ödenen geçim masrafları

Avusturya'dan sürekli yurtdışında yaşayan çocukların geçim masraflarını karşılayan biri, bu masrafların olağan üstü giderler kapsamında vergiden düşürülmesi için müracaat edebilir.

Başvuruda bulunma

Hem geçim masraflarının vergiden düşürülme miktarını ve hem de geçim masraflarını karşılamak için yapılan ödemeleri olağanüstü harcamalar çerçevesinde (L1) müracaat formuyla vergi beyanında (önceden Jahresausgleich -Yıllık vergi denkleştirme) bulunabilirsiniz.

Gerekli olan belgeler

- Ödeme makbuzları
- Nüfus kayıt örneği
- Bölge hastalık sigortasından (Krankenkasse) çalıştığı sürelerle ilişkin belge
- Nafaka ödeme durumunda - mahkeme kararı
- Şimdiye kadar vergi beyannamesinde (eski adıyla Jahresausgleich) bulunmayanlar, son beş yıl için vergi beyanında bulunabilirler.

Sorularınız ve daha fazla bilgi için bize başvurabilirsiniz!
Yukarı Avusturya Yabancılar Danışma Derneği
Humboldtstr. 49/1
4020 Linz
Tel:0732/667365

2003 ten itibaren Avrupa Ekonomi Sahası vatandaşı olmayanlara da konut yardımı

Avrupa Ekonomi sahası vatandaşı olmayanların konut yardımını alamaması önemli bir konuydu ve Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi özellikle son iki yılda bu konu üzerinde oldukça yoğunlaştı. Zira konut yapımı teşvik katkısı, ki konut yardımı da bundan sağlanıyor, her çalışanın, yabancılardan da, maaşından otomatik olarak kesiliyor. Böylece yabancı çalışanlar da Avusturyalı arkadaşları gibi aynı miktarda konut yapımını teşvik için ödeme yapmaktadırlar. Ancak Yukarı Avusturya Konut yapımı teşvik kanunu gereği konut yardımından yararlanamıyorlardı.

Bu yüzden Linz Yabancılar Entegrasyon meclisi (AİB) nin inisiyatifiyle Aralık 2000 yılında Linz belediye meclisinde karar için müracaat oy çokluğu ile kabul edildi. Bu kararlar eyalet meclisinden teşvik için başvuru yapanların kabul edilmesi ve yine konut yardımının verilmesinde artık Avusturya ve Avrupa ekonomi sahası vatandaşlığı şartının aranmaması gerektiğine dair Yukarı Avusturya konut yapımı teşvik kanununun bu anlamda değiştirilmesi talebinde bulunuldu.

Y.A. Eyalet meclisinin 4 Temmuz 2002 tarihli oturumunda Y.A. Konut yapımı teşvik kanunun ek kanunu kararlaştırıldı . Böylelikle 01.01.2003 tarihinden itibaren Avrupa Ekonomi sahası vatandaşı olmayanlar da eğer kesintisiz ve yasal olarak beş yıldan beri düzenli bir şekilde asıl ikametgahları burada ise kendilerine teşvik yardımı verilebilir. Müracaat edenin gelir vergisine tabi gelirin olması veya yasal sosyal sigortadan yardım alması şartını da yerine getirmesi gerekmektedir.

Y.A. Konut yapım teşvik kanununda yapılan bu değişiklik Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi için kayda değer bir başarı olmakla birlikte, yerli ve yabancı insanların eşit olarak bir arada yaşamasının sadece mümkün olduğu bir toplum değil, aynı zamanda doğal olduğu bir toplumu yaratmak açısından da teşvik olacaktır.

Daha fazla bilgi için

Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi Bürosu
Neues Rathaus, Hauptplatz 1 - 5, 4041 Linz
Tel: 0732/7070/1150 veya 1151

KISA VE ÖZ

Linz Yabancılar Entegrasyon meclisi yeniden seçildi

13.008 yabancı uyruklu vatandaşlar 09 Haziran 2002 Pazar günü Linz Yabancılar Entegrasyon meclisini seçmeye çağrıldılar. Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi ilk kez 23 Haziran 1996 da seçilmişti.

Meclis bu şehirde yaşayan tüm halk gruplarının "birarada yaşamasının" düzenlenmesi açısından olumlu bir şans sunmakla birlikte, kendisini aynı zamanda Linz'de yaşayan bütün yabancıların çıkar temsilcisi olarak görmektedir. Toplam olarak 623 oy kullanıldı, bu da tüm seçmen sayısının % 5 ini oluşturmaktadır.

Seçim sonuçları (seçime katılan listeler ve bireysel adayların arasından 12 Temsilci seçilmektedir)

"Türk - İslam İttifak Listesi" 218 oyla
5 Temsilci

"Sindikat" listesi: 184 oyla
4 Temsilci

"Enternasyonal Demokratik Liste" 97 oyla
2 Temsilci

"Dayanışma listesi" 68 oyla
1 Temsilci ve

Vilic Stipo (bağımsız olarak bireysel aday) 34 oyla seçilemedi. ◆

"Hoşgeldiniz! Bütün insanlar ve kültürler için misafirperverlik" eylemi

Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi ve Linz şehri Entegrasyon Bürosu " ayrımcılığa ve yabancı düşmanlığına karşı uluslararası gün" vesilesi ile 21 Mart 2002 tarihinde "Hoşgeldiniz! Bütün insanlar ve kültürler için misafirperverlik" eylemini başlattılar. Bu eylemin amacı Linz şehrinin gelecekte de dinamik, yenilikçi ve dünyaya açık olarak yerini alması ve böylece Linz'deki Gastronomcuların (Otel, Restaurant ve Lokal sahiplerini) insanlara ve kültürlere misafirperverlik gösterdiğini ifade etmektir.

Üzerinde "Hoşgeldiniz!bütün insanlar ve kültürler için misafirperverlik" yazılı olan yapıştırılan etiket Yukarı Avusturya Ekonomi Odası ile işbirliği içerisinde yapıldı ve böylece restaurant ve lokal sahiplerine, dışarıya yönelik kendilerinin yabancı düşmanlığına, ırkçılığa karşı olduklarını ve bütün dünyadan misafirlere açık olduklarını göstermek açısından olarak tanımayı amaçlamaktadır.

Bu arada 60 m üzerinde lokal sahibi ücretsiz

olan bu yapışkan etiketi giriş kapılarına yapıştırmış bulunmaktalar.
(<http://www.linz.at/integrat/aufkleberr>)
internet adresinden detayları öğrenebilirsiniz. ◆

Göçmenler enformasyon kartı

Linz yabancılar entegrasyon meclisi çek kartı ebatında yabancı uyruklu vatandaşlar için yol gösterici "göçmenler enformasyon kartı"nı geliştirdi, bir bütün olarak bu kart Linz'de yabancılar için önemli olan kurum ve kuruluşların adreslerini içermektedir. Bununla Linz Yabancılar Entegrasyon Meclisi Linz'de yaşayan yabancılar "kurum ve kuruluşlar cangılı (karmaşası) içerisinde" yönlerini bulmasını kolaylaştırmak istemektedir.

"İş hakkından" tatalım "danışmanlık, koruma ve bakım kuruluşlarına" kadar yabancılar için çeşitli kurumların ve onların sunduğu hizmetler belirtilmektedir. "Göçmenler enformasyon kartını" ücretsiz olarak Linz Yabancılar Entegrasyon Bürosundan veya 0732/7070/1151 telefon numarasından veyahut ta e-mail (integration@linz.at) aracılığıyla ısmarlayabilirsiniz. ◆

Çalışma izni

1 Hazirandan itibaren iş göçmenleri geçerli bir çalışma izni ile taşeron (Leasing) firmalarında çalıştırılabilirler. Bu şimdide kadar ancak muafiyet belgesi (Befreiungsschein) ile mümkündür. ◆

Kendimize ilgili Ayrılma - İşbaşı

Mesleğindeki değişiklikten dolayı bizden ayrılan eski iş arkadaşımız Mag. Gudrun Siegel-Kraft a çok teşekkür ediyoruz ve kendisine en iyi dileklerinizi sunuyoruz. Gudrun'un yerine gelen Vera Lujic-Kresnik arkadaşımıza aramıza hoşgeldin diyor ve başarı dileklerinizi sunuyoruz. ◆

Şayet „direkt“ in ücretsiz olarak adresinize gönderilmesini istiyorsanız, yandaki kuponu okunaklı ve eksiksiz doldurarak gönderiniz!

- Evet, ben „direkt“ in ücretsiz olarak adresime gönderilesini istiyorum.
„direkt“ i aşağıdaki dilde istiyorum
(uygun olanı işaretleyiniz)
- Almanca Türkçe
 Boşnakca, Hırvatca, Sırpca
- İsim.....
Adres.....
.....

Lütfen pul yapıştırınız
(EUR 0,51)

„direkt“
Verein zur Betreuung der
AusländerInnen in OÖ
Humboldtstraße 49/1
4020 Linz

YENİ KIDEM TAZMİNATI

ÖGB nin uzun yıllardan beri talep ettiği -herkese kıdem tazminatı - nihayet gerçekleşti. Sosyal partnerlerin (ortakların) anlaşmasından sonra, reform paketinin uygulamaya konulması için sıra hükümetteydi.

Bu model bütün iş ilişkilerini, çıraklık süreleri de dahil olmak üzere, yeni kıdem tazminat yasasına dahil edilmesini teminat altına almaktadır. Böylelikle herkes **çalışma hayatı boyunca** kıdem tazminatı alma olanağına kavuşmuş bulunmaktadır.

Yeni kıdem tazminat yasası şartsız bir şekilde özel hukuka dayalı sözleşme sonucu 01.01.2003 tarihinden itibaren ortaya çıkan tüm iş ilişkileri için geçerlidir.

Varolan iş ilişkileri ilkesel olarak eski kıdem tazminat hukuku kapsamı dahilinde kalıyor. Bu şu anlama geliyor; en azından kesintisiz olarak üç yıl süren iş ilişkisi sonucu kıdem tazminatı hakkı ortaya çıkar, ancak 01.01.2003 tarihinden sonra da **kişi çıkışını kendisi verdiğinde bu hakkını kaybeder.**

Mevcut durumda varolan iş ilişkileri için yeni kıdem tazminat modelinin uygulanması halinde ise, işveren ile işçi arasında **yazılı bir sözleşmenin yapılması** mecburiyeti vardır. Yeni sisteme geçiş üzerinde anlaşma sağlanılan günden itibaren ortaya çıkan kıdem tazminatını alma süresi ya "**dondurma**" ya da yeni sisteme "**aktarma**" yoluyla yapılır.

a) Kıdem Tazminat hakkının/süresinin dondurulması

Eski kıdem tazminat hakkı yeni modelde kalıyor (çünkü dondurulmuş) ve olduğu gibi **eski kıdem tazminat hukuku** kapsamı dahilinde kalıyor. Buna göre kişinin **kendi çıkışını vermesi, kabahatten dolayı işten atılması ve yine neden göstermeksi-**

zin kendisinin çıkış alması halinde kıdem tazminatı alma hakkı kaybolur.

b) Eski kıdem tazminatı alma hakkının/süresinin devredilmesi

Şimdiye kadarki hizmet süresi için üzerinde anlaşılan belli bir miktar, eleman ihtiyat kasalarından (Mitarbeiter-vorsorgekasse) birine işveren tarafından ödenir. Ödeme yapıldıktan sonra kıdem tazminat hakkı **yeni kıdem tazminat modeline** göre düzenlenir.

Bu geçiş kararları bundan itibaren yani 31.12.2012 tarihine kadar geçerli olacaktır. Kararlaştırılan devredilmesi gerekli meblağın işveren tarafından beş yıl içerisinde eleman ihtiyat kasasına havale edilmiş olması gerekmektedir ve bundan sonra çalışan **bu hakkını artık kaybetmez.**

Kıdem tazminatını alabilmem için çıkışımı 31.12.2002 tarihinden sonra mı vermem gerekir?

Hayır, zira yeni kıdem tazminat sistemi ilkesel olarak **31.12.2002 tarihinden sonra** başlayan iş akdi (ilişkileri) için geçerlidir. O halde **1.1.2003 tarihinden önceki iş sözleşmeleri için eski kıdem tazminat hukuku** geçerlidir. Kıdem tazminat hakkı üç yıllık hizmetten sonra doğar, ödenmesi de ya işveren tarafından çıkış verme ya da anlaşmalı çıkış ile mümkündür.

Yeni kıdem tazminatı kendim çıkış verirsem bana ödenir mi?

Hayır, bu durumda ödenen miktar eski işverenin eleman ihtiyat kasasının hesabında kalır ve **işveren tarafından çıkışın verilmesi ile** iş ilişkisinin bitirmesine kadar devamlı borsaya

yatırılarak çalıştırılır. (Sırt çantası prensibine göre, çalıştığı süreler için ortaya çıkan kıdem tazminat hakkını birlikte götürme)

Sırt çantası prensibi nasıl işler?

Çalışanın kendi çıkışını vermesi, işverenin haklı bir şekilde çalışmanı işten atması, çalışanın haksız bir şekilde işten ayrılması veya işveren tarafından üç yıl içerisinde primlerin ödenmeye başlamasından sonra çıkışın verilmesi durumunda "**Yeni kıdem tazminatı**" **ödenmez**, ancak ödenerek birikmiş miktar her defasında çalışanın kıdem tazminat hesabında birikir. Ödenen bu paralar (haklar) - eski kıdem tazminat hukukunda olduğu gibi- kaybolmaz, bilakis **çalışanın bu hakkı saklı kalır.** Bu ödemeler işveren tarafından çıkış verilinceye kadar eski işverenin eleman ihtiyat kasası tarafından borsaya yatırılarak işletilmeye devam edilir.

31.12.2002 den sonra kıdem tazminatını ne zaman alabilirim?

Yeni Tazminat Hukukuna göre de kıdem tazminatı ancak üç yıllık çalışma süresi doldurulup işveren tarafından çıkışın verilmesi durumunda ödenir.

Eğer iş ilişkinizi sona erdirmek istiyorsanız, o zaman mutlaka önceden işyeri temsilcinize veyahut İşçi Odası (Arbeiterkammer) na başvurunuz. ♦

ÖGB-Info Nr. 17/2002 ZINr: GZ02Z033978M
P. b. b. Verlagspostamt 4020
Medieninhaber und Herausgeber:
ÖGB Landesexekutive OÖ,
Redaktion, Layout und für den Inhalt verantwortlich: Vladimir Polak, Ali H. Atik, Ivica Stojak, Vera Lujic-Kresnik
Alle Verein zur Betreuung der AusländerInnen in OÖ,
Humboldtstraße 49/1, 4020 Linz
türkisch